

1. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMĀ LIETOTIE TERMINI

- 1.1. Apdrošinātājs – apdrošināšanas akciju sabiedrība BALTA, reģistrācijas numurs 40003049409, juridiskā adrese Raunas iela 10, Rīga, LV-1039.
- 1.2. Apdrošinājuma ņēmējs – juridiska vai fiziska persona, kas noslēgusi apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
- 1.3. Apdrošināšanas līgums – apdrošinātāja un apdrošinājuma ņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības un apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības.
- 1.4. Distances apdrošināšanas līgums – apdrošināšanas līgums, ko apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs noslēguši, vienlaikus neatrodoties vienā un tajā pašā vietā, bet līguma slēgšanas brīdī izmantojot vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus. Distances apdrošināšanas līguma noslēgšanas apliecinājums ir apdrošināšanas polise elektroniskās izdrukas veidā.
- 1.5. Apdrošināšanas polise vai polise – rakstveida dokuments vai elektroniskā izdrukā, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu. Viena apdrošināšanas polise var apliecināt vairāku apdrošināšanas līgumu noslēgšanu. Viena apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana vai tā atzīšana par spēkā neesošu neietekmē citu apdrošināšanas līgumu, kuru noslēgšanas apliecinājums ir attiecīgā apdrošināšanas polise, spēkā esamību.
- 1.6. Apdrošināšanas gadījums – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.7. Apdrošināšanas prēmija – apdrošināšanas līgumā noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
- 1.8. Apdrošinātais risks – apdrošināšanas līgumā norādītais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.9. Apdrošināmā interese – ieinteresētība neciest zaudējumus, iestājoties apdrošinātajam riskam.
- 1.10. Apdrošināšanas atlīdzība – par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai nodrošināmo pakalpojumu izmaksas. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar kompensācijas principu, izņemot, ja speciālajos apdrošināšanas noteikumos vai polisē ir noteikts cits apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas princips.
- 1.11. Apdrošināšanas līguma darbības periods – laikposms, par kuru saskaņā ar apdrošināšanas līgumu tiek maksāta apdrošināšanas prēmija un kurā ir spēkā apdrošināšana.
- 1.12. Apdrošināšanas līguma vispārējie noteikumi – šie noteikumi, kuri ir apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa.
- 1.13. Apdrošināšanas līguma speciālie noteikumi – apdrošināšanas līguma noteikumi, kuru nosaukums un numurs norādīts apdrošināšanas polisē un kuri ir apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa.

2. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA STRUKTŪRA

- 2.1. Apdrošināšanas līgums sastāv no apdrošināšanas polises, šiem vispārējiem noteikumiem, speciālajiem noteikumiem, kuru nosaukums un numurs ir norādīts apdrošināšanas polisē, apdrošināšanas pieteikuma, apdrošināšanas polises pielikumiem un visiem apdrošināšanas līguma grozījumiem, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs ir vienojušies.
- 2.2. Apdrošināšanas līguma vispārējie noteikumi nosaka vispārējos apdrošināšanas līguma terminus, apdrošināšanas līguma noslēgšanas un spēkā esamības kārtību, apdrošināšanas prēmijas samaksas noteikumus, apdrošināšanas prēmijas nesamaksāšanas, nesavlaicīgas vai nepilnīgas samaksas juridiskās sekas, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā vispārējos pienākumus un to neizpildes juridiskās sekas, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā tiesības, apdrošināšanas līguma darbības pirmstermiņa izbeigšanas noteikumus, strīdu izšķiršanas kārtību un citus vispārējos noteikumus.
- 2.3. Apdrošināšanas līguma speciālie noteikumi nosaka speciālos apdrošināšanas līguma terminus, apdrošināšanas objektus, apdrošinātos riskus, izņēmumus no apdrošinātajiem riskiem, apdrošinātāja atbildību, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā speciālos pienākumus un to neizpildes juridiskās sekas, apdrošināšanas gadījuma pieteikšanas kārtību un apdrošinātajam iesniedzamos dokumentus, apdrošināšanas atlīdzības noteikšanas un izmaksas kārtību.
- 2.4. Apdrošināšanas polisē ir norādīti apdrošināšanas līguma noslēgšanas vieta un datums, apdrošināšanas līguma darbības periods, apdrošinājuma ņēmējs un apdrošinātais, apdrošināšanas prēmija un tās samaksas termiņš vai termiņi, ja apdrošināšanas prēmija ir maksājama vairākās daļās, apdrošināšanas objekts, apdrošinājuma summa vai atbildības limiti civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā, apdrošināto risku uzskaitījums, pašrisks un citi apdrošināšanas līguma noteikumi atkarībā no apdrošināšanas veida.
- 2.5. Ja ir konstatēta pretruna starp apdrošināšanas polisē norādītajiem noteikumiem un apdrošināšanas līguma vispārējiem vai speciālajiem noteikumiem, spēkā ir apdrošināšanas polisē norādītie noteikumi. Ja ir konstatēta pretruna starp apdrošināšanas līguma vispārējiem un speciālajiem noteikumiem, spēkā ir apdrošināšanas līguma speciālie noteikumi.

3. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS PERIODS UN SPĒKĀ ESAMĪBA

- 3.1. Apdrošināšanas līguma darbības periods ir viens gads, ja polisē nav noteikts citādi. Apdrošināšanas līguma darbības periods, tā sākuma un beigu datums ir norādīts polisē.
- 3.2. Apdrošināšanas līgums ir spēkā apdrošināšanas polisē norādītajā apdrošināšanas līguma darbības periodā.
- 3.3. Apdrošināšanas līgums stājas spēkā apdrošināšanas prēmijas vai apdrošināšanas prēmijas pirmās daļas samaksas dienā, ja apdrošināšanas polisē nav noteikts citādi.
- 3.4. Ja apdrošināšanas polisē ir noteikts, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek maksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas apdrošināšanas polisē noteiktajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās dienu.

4. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS TERITORIJA

- 4.1. Apdrošināšanas līguma darbības teritorija ir norādīta apdrošināšanas polisē un/vai apdrošināšanas līguma speciālajos noteikumos.

5. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANA

- 5.1. Apdrošināšanas līgumu var noslēgt klātienē vai izmantojot distances saziņas līdzekļus. Izmantojot distances saziņas līdzekļus, tiek noslēgts distances apdrošināšanas līgums.
- 5.2. Apdrošinātājam ir tiesības piedāvāt apdrošinājumaņēmējam noslēgt jaunu apdrošināšanas līgumu, nosūtot apdrošinājumaņēmējam rakstveida apdrošināšanas piedāvājumu kopā ar rēķinu par apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksu. Ja apdrošinātājs piedāvā noslēgt jaunu apdrošināšanas līgumu ar noteikumiem, kas neatšķiras no attiecīgā apdrošināšanas objekta spēkā esošā apdrošināšanas līguma noteikumiem, tad apdrošināšanas līguma noteikumus nepievieno.
- 5.3. Ja apdrošinājumaņēmējs apmaksā šo noteikumu 5.2. punktā norādīto rēķinu tajā noteiktajā termiņā, tad:
  - 5.3.1. apdrošinātāja izsniegtā rēķina apmaksā ir apdrošinājumaņēmēja piekrišana bez jebkādiem papildu nosacījumiem jaunā apdrošināšanas līguma noslēgšanai saskaņā ar apdrošinātāja piedāvājumu;
  - 5.3.2. apdrošinājumaņēmēja iesniegtais apdrošinātāja rakstveida apdrošināšanas piedāvājums atzīstams par apdrošināšanas polisi un apdrošināšanas objekta polisi/-ēm, kas ir jaunā apdrošināšanas līguma noslēgšanas apliecinājums;
  - 5.3.3. apdrošinātāja izsniegtā rēķina apmaksā ir apdrošinājumaņēmēja apliecinājums tam, ka visa apdrošināšanas pieteikumā un apdrošināšanas polisē norādītā informācija ir patiesa;
  - 5.3.4. jaunais apdrošināšanas līgums stājas spēkā dienā, kas noteikta rakstveida apdrošināšanas piedāvājumā;
  - 5.3.5. papildus jaunajā apdrošināšanas polisē noteiktajām neatņemamajām sastāvdaļām par jaunā apdrošināšanas līguma neatņemamu sastāvdaļu kļūst arī apdrošinājumaņēmēja rakstveida apdrošināšanas pieteikums jaunākajam iepriekšējam rakstveida apdrošināšanas līgumam. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums rakstveidā ziņot apdrošinātājam par jebkurām izmaiņām apdrošināšanas pieteikumā, kas ir apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa, sniegtajā informācijā.
- 5.4. Šo noteikumu 5.2. punktā norādītais rēķins tiek uzskatīts par apmaksātu dienā, kad apdrošinātājs ir saņēmis rēķinā norādīto summu rēķinā norādītajā kontā vai skaidrā naudā.
- 5.5. Ja apdrošinājumaņēmējs nav apmaksājis šo noteikumu 5.2. punktā norādīto rēķinu līdz tajā noteiktajam datumam, tad apdrošinātāja izteiktais piedāvājums zaudē spēku dienā, kas seko dienai, kad iestājas rēķinā noteiktais apmaksas termiņš.

6. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS SAMAKSAS NOTEIKUMI

- 6.1. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājam apdrošināšanas polisē noteiktajos termiņos.
- 6.2. Ja apdrošinātājs nav saņēmis apdrošināšanas prēmiju (ja apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta vienā maksājumā) vai tās pirmo daļu (ja apdrošināšanas prēmijas samaksa ir noteikta vairākās daļās) apdrošināšanas polisē norādītajā termiņā, apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, ievērojot šo noteikumu 6.3. – 6.5. punkta noteikumus.
- 6.3. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc apdrošināšanas polisē noteiktā termiņa, apdrošinātājam ir tiesības atmaksāt iemaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu. Šajā gadījumā apdrošinātājam 15 dienu laikā no

apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas saņemšanas dienas ir jāatmaksā iemaksātā apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa vai jānosūta apdrošinājumaņēmējam lūgums paziņot apdrošinātājam apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksas veidu.

- 6.4. Ja apdrošinātājs šo noteikumu 6.3. punktā noteiktajā termiņā neveic apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksu vai nenosūta apdrošinājumaņēmējam šo noteikumu 6.3. punktā minēto lūgumu, apdrošināšanas līgums ir spēkā ar apdrošināšanas polisē norādīto spēkā stāšanās dienu.
- 6.5. Ja ir iestājies apdrošinātais risks un apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc apdrošināšanas līgumā noteiktā prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas termiņa un vēlāk nekā iepriekšējā dienā pirms apdrošinātā riska iestāšanās, uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā un apdrošinātājam ir pienākums paziņot apdrošinājumaņēmējam par šā līguma spēkā neesību un atmaksāt samaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu. Šajā gadījumā apdrošinātājam ir pienākums 15 dienu laikā pēc nokavētās apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas nosūtīt apdrošinājumaņēmējam paziņojumu par apdrošināšanas līguma spēkā neesību un atmaksāt tam samaksāto apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu vai nosūtīt apdrošinājumaņēmējam paziņojumu par apdrošināšanas līguma spēkā neesību, lūdzot paziņot, kādā veidā apdrošinājumaņēmējs vēlas saņemt apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksu, ja apdrošinātājam nav zināms veids, kādā apdrošinājumaņēmējs var saņemt apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksu. Apdrošinātāja pienākuma atmaksāt apdrošināšanas prēmiju izpilde neietekmē apdrošināšanas līguma spēkā neesību.
- 6.6. Ja apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmijas kārtējo daļu vai to samaksājis nepilnā apmērā, apdrošinātājs nosūta apdrošinājumaņēmējam brīdinājumu par apdrošināšanas prēmijas samaksas kavējumu, uzaicinot samaksāt kavēto apdrošināšanas prēmiju atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem un norādot apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņu un nesamaksāšanas iespējamās sekas.
- 6.7. Ja brīdinājumā noteiktajā apdrošināšanas prēmijas kārtējās daļas samaksas termiņā iestājas apdrošināšanas gadījums, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošināšanas prēmijas kārtējā daļa ir samaksāta brīdinājumā noteiktajā prēmijas samaksas termiņā un apmērā.
- 6.8. Ja apdrošinājumaņēmējs nesamaksā apdrošināšanas prēmijas kārtējo daļu brīdinājumā noteiktajā samaksas termiņā un apmērā, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu ar pirmo dienu pēc apdrošināšanas prēmijas kārtējās daļas maksājuma termiņa, kas noteikts apdrošināšanas līgumā.
- 6.9. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīts datums, kad apdrošinātājs ir saņēmis maksājumu apdrošinātāja norādītajā kontā.

7. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA UN APDROŠINĀTĀ VISPĀRĒJIE PIENĀKUMI UN TIESĪBAS

- 7.1. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, ir:
  - 7.1.1. pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas sniegt apdrošinātājam visu apdrošinātāja pieprasīto informāciju, kas nepieciešama riska izvērtēšanai, kā arī nodrošināt apdrošinātājam vai tā noteiktam ekspertam iespēju veikt apdrošināšanas objekta apskati, civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā – veikt pārbaudes saistībā ar veikto apdrošināto komercdarbību apdrošināšanas līguma speciālo noteikumu izpratnē, profesionālo darbību vai apsaimniekoto īpašumu riska izvērtēšanai; apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais ir atbildīgs par apdrošinātājam sniegtās informācijas patiesīgumu;

- 7.1.2. informēt apdrošinātāju par visiem faktoriem, kas ietekmē apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību; ja apdrošinājumaņēmējs šaubās par kāda faktora ietekmi, tam jākonsultējas ar apdrošinātāju;
  - 7.1.3. apdrošinājumaņēmējam ir pienākums informēt apdrošināto par to, ka viņš tiek apdrošināts, un par šī apdrošināšanas līguma noteikumiem;
  - 7.1.4. neveikt nekādus pasākumus, kas palielina apdrošināto risku laikposmā no apdrošināšanas pieteikuma iesniegšanas apdrošinātājam līdz šī apdrošināšanas līguma noslēgšanai;
  - 7.1.5. apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātājam ir arī citi pienākumi saistībā ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu, kas noteikti šī apdrošināšanas līguma vispārējos noteikumos, speciālajos noteikumos, citos apdrošināšanas līguma pielikumos un Latvijas Republikā spēkā esošajos tiesību aktos.
- 7.2. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi apdrošināšanas līguma darbības laikā:
- 7.2.1. rakstveidā ziņot apdrošinātājam par visiem tiem zināmajiem apstākļiem, kas var palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu;
  - 7.2.2. nekavējoties rakstiski paziņot apdrošinātājam par jebkurām izmaiņām, kas attiecas uz apdrošināšanas līgumu;
  - 7.2.3. ievērot un/vai izpildīt apdrošinātāja izstrādātos norādījumus riska iestāšanās varbūtības samazināšanai, par kuru apdrošinātājs rakstiski vienojās ar apdrošinājumaņēmēju;
  - 7.2.4. ziņot apdrošinātājam par tiem zināmiem citiem spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas šī apdrošināšanas līguma darbības laikā noslēgti attiecībā uz to pašu apdrošināšanas objektu ne vēlāk kā 3 (trīs) kalendāro dienu laikā no dienas, kad apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais ir uzzinājis par cita apdrošināšanas līguma noslēgšanu;
  - 7.2.5. rakstveidā paziņot apdrošinātājam par apdrošinātās intereses neesamību ne vēlāk kā 1 (viena) kalendārā mēneša laikā pēc apdrošināmās intereses pastāvēšanas izbeigšanās;
  - 7.2.6. neveikt pasākumus, kas palielina apdrošināto risku, bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas;
  - 7.2.7. rakstveidā paziņot apdrošinātājam par adreses un kontaktinformācijas maiņu ne vēlāk kā 5 (piecu) darbdienu laikā;
  - 7.2.8. apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātājam ir arī citi pienākumi apdrošināšanas līguma darbības laikā, kas noteikti šī apdrošināšanas līguma vispārējos noteikumos, speciālajos noteikumos, citos apdrošināšanas līguma pielikumos un Latvijas Republikā spēkā esošajos publiskajos tiesību aktos.
- 7.3. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās:
- 7.3.1. nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, paziņot par apdrošinātā riska iestāšanos apdrošinātājam un veikt visus iespējamus saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumus;
  - 7.3.2. iesniegt apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, norādot patiesas ziņas par apdrošināšanas gadījumu; apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu var iesniegt rakstiski vai jebkurā citā apdrošinātāja norādītajā formā, tai skaitā, bet ne tikai zvanot uz apdrošinātāja norādīto tālruni vai aizpildot un iesniedzot apdrošināšanas pieteikuma formu apdrošinātāja tīmekļa vietnē vai jebkurā apdrošinātāja filiālē, aizpildot rakstisku atlīdzību pieteikuma veidlapu.
  - 7.3.3. apdrošinātā pienākums ir atmaksāt saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu apdrošinātājam:
    - 7.3.3.1. ja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība vai kāda tās daļa ir bijusi nepamatota vai atlīdzības izmaksa neatbilst apdrošināšanas līguma noteikumiem vai tiesību aktu prasībām;
    - 7.3.3.2. ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ sniedza apdrošinātājam nepatiesu informāciju par apdrošināto objektu vai apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem.
- 7.4. Pienākumu neizpildes sekas
- 7.4.1. Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šajā apdrošināšanas līgumā noteiktajiem pienākumiem.
  - 7.4.2. Apdrošinātājam ir tiesības samazināt apdrošināšanas atlīdzību līdz 50%, ja apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs vieglas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šajā apdrošināšanas līgumā noteiktajiem pienākumiem.
- 7.5. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā tiesības
- 7.5.1. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības:
    - 7.5.1.1. slēdzot apdrošināšanas līgumu, saņemt skaidrojumu no apdrošinātāja par tā darbību;
    - 7.5.1.2. polises nozaudēšanas vai iznīcināšanas gadījumā pieprasīt un saņemt no apdrošinātāja polises kopiju;
    - 7.5.1.3. pēc apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas saņemt apdrošinātāja rakstisku paziņojumu par pieņemto lēmumu apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā.
  - 7.5.2. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātājam ir arī citas tiesības, kas noteiktas šī apdrošināšanas līguma vispārējos noteikumos, speciālajos noteikumos, citos apdrošināšanas līguma pielikumos un Latvijas Republikā spēkā esošajos tiesību aktos.

8. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DARBĪBAS PIRMSTERMIŅĀ IZBEIGŠANA

- 8.1. Apdrošinātājs ir tiesīgs izbeigt apdrošināšanas līguma darbību šādos gadījumos:
  - 8.1.1. ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais, slēdzot apdrošināšanas līgumu, tā darbības laikā vai pēc apdrošinātā riska iestāšanās, tajā skaitā iesniedzot apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir sniedzis nepatiesu informāciju vai atsakās sniegt apdrošinātāja pieprasīto informāciju;
  - 8.1.2. ja apdrošinātais un/vai apdrošinājumaņēmējs ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir veicis darbību vai pieļāvis bezdarbību, kas palielina apdrošināto risku;
  - 8.1.3. pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas;
  - 8.1.4. ja apdrošināšanas prēmija nav samaksāta pilnībā;
  - 8.1.5. citos Latvijas Republikā spēkā esošajos tiesību aktos noteiktajos gadījumos.
- 8.2. Apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta, nosūtot apdrošinājumaņēmējam paziņojumu, izņemot, ja Latvijas Republikā spēkā esošajos tiesību aktos nav noteikta cita apdrošināšanas līguma izbeigšanas kārtība. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 dienām no paziņojuma nosūtīšanas dienas.
- 8.3. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātājam vienojoties, apdrošināšanas līgums var tikt izbeigts pirms termiņa.

- 8.4. Apdrošināšanas līguma izbeigšanas gadījumā apdrošinātājs atmaksā apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, atskaitot apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības periodu, kad apdrošināšanas līgums bija spēkā, un apdrošinātāja izdevumus 15 procentu apmērā no atlikušās apdrošināšanas prēmijas, bet ne vairāk kā no viena gada apdrošināšanas prēmijas, un atskaitot izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu. Tomēr apdrošināšanas prēmija netiks atmaksāta, ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais ar jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir veicis darbības vai pieļāvis bezdarbību, kas palielina apdrošinātāja riska iestāšanās iespējamību, vai apdrošinātais risks iestājas apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātāja jauna nolūka dēļ, kā arī prēmija netiks atmaksāta citos Latvijas Republikā spēkā esošajos tiesību aktos noteiktajos gadījumos.
- 8.5. Apdrošinātājam un apdrošinājumaņēmējam vienojoties, atmaksājamā apdrošināšanas prēmijas daļa var tikt ieskaitīta kā citas apdrošināšanas polises samaksa, un šādā gadījumā, ja apdrošināšanas līguma darbības laikā netika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība/-as, aprēķinot apdrošināšanas prēmijas daļu saskaņā ar šī punkta noteikumiem, netiek atskaitīti ar apdrošināšanas polises noslēgšanu saistītie apdrošinātāja izdevumi.
- 8.6. Ja apdrošināšanas līgums ir sākotnējais līgums par finanšu pakalpojumu sniegšanu starp apdrošinātāju un apdrošinājumaņēmēju un tas ir distances apdrošināšanas līgums, tad apdrošinājumaņēmējam ir tiesības izmantot atteikuma tiesības un 14 (četrpadsmit) dienu laikā pēc šī apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas vienpusēji atkāpties no šī apdrošināšanas līguma, rakstveidā paziņojot par to apdrošinātājam un ievērojot, ka šajā punktā noteiktais termiņš atteikuma tiesību izmantošanai ir atzīstams par neievērotu un apdrošināšanas līgums paliek spēkā, ja apdrošinātājs nesāņem apdrošinājumaņēmēja rakstveida atteikumu 14. (četrpadsmitajā) kalendārajā dienā pēc šī apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas. Atteikuma tiesības nevar izmantot attiecībā uz ceļojumu apdrošināšanas līgumiem vai līdzīgajiem īstermiņa apdrošināšanas līgumiem, kuru termiņš ir mazāks par vienu mēnesi.
- 8.7. Ja apdrošinājumaņēmējs atbilstoši šo noteikumu 8.6. punkta noteikumiem izmanto savas tiesības vienpusēji atkāpties no šī apdrošināšanas līguma, tad:
- 8.7.1. viss apdrošināšanas līgums zaudē spēku attiecībā uz visu apdrošināšanas objektu apdrošinājumaņēmēja atteikuma paziņojuma nosūtīšanas dienā;
- 8.7.2. apdrošinātājs samaksā apdrošinājumaņēmējam saņemtā apdrošināšanas prēmijas maksājuma daļu, kas tiek aprēķināta proporcionāli apdrošināšanas līguma reālajam darbības laikam, salīdzinot to ar apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošināšanas līguma darbības periodu.
- 8.8. Apdrošinājumaņēmējs nevar izmantot šo noteikumu 8.6. punktā noteiktās atteikuma tiesības, ja apdrošināšanas līguma izpildījums ir pilnībā pabeigts pēc apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā nepārprotama pieprasījuma, pirms apdrošinājumaņēmējs izmanto savas atteikuma tiesības.

9. CITI NOTEIKUMI

- 9.1. Ja ir ierosināts kriminālprocess vai administratīvais process vai ir uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība saistībā ar notikušo gadījumu un apstākļu noskaidrošanai kriminālprocesuālā vai administratīvā procesa, vai administratīvā pārkāpuma lietvedības kārtībā ir nozīme apdrošinātāja lēmuma pieņemšanā, Apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņem 30 dienu laikā no dienas, kad saņemts galīgais nolēmums. Par šādu lēmuma pieņemšanas kārtību Apdrošinātājs informē attiecīgi apdrošinājumaņēmēju, apdrošināto, labuma guvēju vai trešo personu.
- 9.2. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošinātājs pārņem apdrošinātā prasījuma tiesības pret personu, kura ir atbildīga par nodarītajiem zaudējumiem izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā.
- 9.3. Apdrošinātājs nevar vērsties ar subrogācijas prasību pret apdrošinātā bērniem, vecākiem vai laulāto. Tomēr apdrošinātājs var vērsties ar subrogācijas prasību pret jebkuru personu, ja zaudējumi nodarīti ar šādas personas jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ.
- 9.4. Apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā vai citas personas, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību, sūdzības apdrošinātājs izskata un sniedz atbildi 20 dienu laikā no sūdzības vai pretenzijas saņemšanas dienas. Ja norādītajā termiņā objektīvu iemeslu dēļ atbildi nav iespējams sniegt, apdrošinātājs sniedz informāciju par pagarinājuma nepieciešamību un norāda saprātīgu termiņu, kad tiks sniegta atbilde.
- 9.5. Apdrošinātie riski, kas ir pretrunā vai ir nesavienojami ar Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Savienības vai Amerikas Savienoto Valstu noteiktajiem tirdzniecības ierobežojumiem, aizliegumiem vai cita veida sankcijām, ir izslēgti no apdrošināšanas aizsardzības ar brīdi, no kura attiecīgie tirdzniecības ierobežojumi, aizliegumi vai cita veida sankcijas, ir piemēroti.
- 9.6. Apdrošinātājs kā datu pārzinis apstrādā personu datus (tai skaitā īpašu kategoriju personas datus un personas identifikācijas (klasifikācijas) kodus) ar mērķi nodrošināt apdrošināšanas līguma izpildi un apdrošinātāja vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai. Uzzināt vairāk par personas datu apstrādi var apdrošinātāja tīmekļa vietnē www.balta.lv sadaļā par datu apstrādi, apdrošinātāja klientu apkalpošanas centros vai rakstot uz elektroniskā pasta adresi mandati@balta.lv.
- 9.7. Apdrošinātāja darbības uzraudzību veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija, Kungu ielā 1, Rīgā, LV-1050, Latvija.
- 9.8. Visi ar apdrošināšanas līgumu saistītie paziņojumi un iesniegumi apdrošinājumaņēmējam ir jāiesniedz tādā formā un veidā, lai apdrošinātājs varētu identificēt paziņojuma vai iesnieguma iesniedzēju.
- 9.9. Apdrošinātājs iesniedz savus paziņojumus un informāciju apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātajam, nosūtot tos uz jaunāko zināmo pasta adresi, kādu ir paziņojis apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais. Visi paziņojumi tiek uzskatīti par saņemtiem 5. (piektajā) dienā pēc attiecīgā sūtījuma nodošanas pasta iestādē arī tad, ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais maina savu pasta adresi, neinformējot par to apdrošinātāju. Ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais ir informējis apdrošinātāju par savu elektroniskā pasta adresi un tālruņa numuru, apdrošinātājam ir tiesības nosūtīt savus paziņojumus uz apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā norādīto elektroniskā pasta adresi un tālruņa numuru, un šai sakarā apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais apzinās, ka elektroniskais pasts ne vienmēr uzskatāms par drošu informācijas apmaiņas veidu, un aņņemas necelt nekādus iebildumus pret apdrošinātāju saistībā ar informācijas (ieskaitot apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā datu un citas konfidenciālas informācijas) sūtīšanu, izmantojot elektronisko pastu. Apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais, vai cita persona, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību informējot par to apdrošinātāju, var izvēlēties paziņojumus un informāciju saņemt rakstveidā.
- 9.10. Apdrošināšanas līguma darbības laikā apdrošinātājs sazinās ar apdrošināto un apdrošinājumaņēmēju latviešu valodā, kā arī atbild uz apdrošinātā un apdrošinājumaņēmēja pieprasījumiem, kas izteikti latviešu, angļu vai krievu valodā.
- 9.11. No apdrošināšanas līguma izrietošo attiecību regulēšanai tiek piemēroti Latvijas Republikā spēkā esošie tiesību akti.
- 9.12. Fiziskai personai – apdrošinājumaņēmējam, apdrošinātajam vai trešai personai ir tiesības iesniegt sūdzību Latvijas Apdrošinātāju asociācijas ombudā. Ar Latvijas Apdrošinātāju asociācijas apstiprināto kārtību (reglamentu), kādā Latvijas Apdrošinātāju

asociācijas ombuds izskata apdrošinātāju klientu sūdzības var iepazīties tīmekļa vietnē www.laa.lv.

- 9.13. Visi strīdi apdrošināšanas līguma sakarā tiek risināti sarunu ceļā. Ja vienošanās netiek panākta, strīds tiek nodots Latvijas Republikas tiesas izšķiršanai Latvijas Republikā spēkā esošajos tiesību aktos noteiktajā kārtībā.